

PREVENTIVA

Poplave, potresi, izpadi elektrike: v Žalcu pripravljajo ljudi na izredne razmere

Vir : <https://slovenskenovice.delo.si/novice/slovenija/poplave-potres-izpad-elektrike-v-zalcu-pripravljajo-ljudi-na-izredne-razmere>

Članek Slovenske novice, 3.10. 2025 :

Novinarka: Simona Fajfar

V Žalcu predavanja in delavnice, kako ukrepati v nepredvidljivih situacijah. A brez panike; ne grozijo nam izredne razmere, le nasvete so delili.

Tudi zaradi aprilskega primera v Španiji in na Portugalskem, ko so za cel dan ostali brez elektrike in se je vsakdanje življenje popolnoma spremenilo, saj niso delovali javni prevoz, komunikacijsko omrežje in druga ključna infrastruktura, imajo v Žalcu različna predavanja in delavnice, kako ukrepati v nepredvidljivih situacijah, kot so poplave, potres, daljši izpad elektrike in drugo.

»V današnjem času, ko se soočamo z geopolitičnimi spremembami, podnebnimi ujmami, energetske prekinitve in hekerskimi napadi, postaja osebna pripravljenost nujna,« pravi **Irena Rotar** iz Ekološke civilne iniciative Slovenije. Čeprav imamo dobro razvito mrežo civilne zaščite, je pametno krepiti znanje in veščine, ki omogočajo preživetje posamezniku, družini in skupnosti.

V prvi vrsti je pomembno, da se v družini **dogovorimo**, kako ohraniti stike. Pametno je imeti zalogo **hrane** za en teden za ljudi in domače živali. Pomembni so tudi dodatki za ugodje, kot je med ali **čokolada**.

Zato je nastal projekt Pripravljeni na vse, pri katerem sodelujejo Občina Žalec s štabom Civilne zaščite Žalec, Razvojna agencija Savinja, Zdravstveni dom Žalec in Združenje Ekoci. Z vrsto predavanj in delavnic, ki so se začeli junija, prebivalcem ponujajo praktično znanje za učinkovito odzivanje v nepredvidenih situacijah. »Osebna pripravljenost je ključna, saj ljudje pogosto ne vedo, kako ukrepati v kriznih razmerah,« pravi Irena Rotar.

Električna baterija je lahko izjemno pomemben pripomoček v primeru izpada elektrike. Polnimo jo lahko tudi s sončnimi kolektorji. FOTO: Osebni Arhiv

Na take razmere se je treba pripraviti, pravi sogovornica. V prvi vrsti je pomembno, da se v družini dogovorimo, kako ohraniti stike, oziroma da se dogovorimo o zbirni točki in tudi o tem, kako si razdelimo vloge, da nekdo preveri, kaj je z otroki ali starimi starši. »Naredite družinski krizni načrt na papirju, kjer so vse pomembne telefonske številke, naslovi zbornih točk, imena sosedov in sorodnikov, pa tudi zdravstvene informacije, ki jih potrebujemo,« pravi Rotarjeva. Ne pozabimo na osebne potrebščine, kot so zdravila, vložki, plenice, toaletni papir ali hrana za hišne ljubljence. Prav tako je v primerih, ko elektrike ni, pametno imeti dokumente – od osebnih do finančnih podatkov in lokalno pomembnih naslovov – v papirnati obliki.

Zaloga hrane, viri energije

Ko zmanjka elektrike, so pomembni drugi viri, od sveč in petrolejk do solarnih svetilk, ročnih polnilnikov, vžigalic, astronavtske folije do analognih sredstev, kot so radio, svetlobni signali ali zapiski na vratih. Pametno je imeti zalogo hrane za en teden za ljudi in domače živali, od osnovnih živil, kot so testenine, moka, konzervirana zelenjava do sušenih orešchkov, prepečenca, pitne vode do toplih obrokov brez kuhanja, kot so instantne juhe iz vrečke. In ne nazadnje; pomembni so tudi dodatki za ugodje, kot je med ali čokolada.

»V času, ko se moramo ogreti, ne razmišljamo o gretju stanovanja, ampak grejemo sebe.«

Irena Rotar iz Združenja Ekoci je predstavila praktične rešitve glede prehranske varnosti, vode, toplote in oskrbe s hrano v lokalni skupnosti, ki je zelo pomembna v nepredvidenih situacijah. FOTO: Ekoci

Na delavnicah izvemo tudi, kako pripraviti hrano brez elektrike: uporabimo plinski kuhalnik, štedilnik na drva, žar, solarni kuhalnik. Del rešitve so tudi konzerve, divja hrana in suha hrana oziroma shranki oziroma vložnine. Porabiti pa moramo tudi jedi iz zamrzovalnika.

Pomembno vprašanje je voda. Priporočena količina na osebo je 10 do 15 litrov vode na dan za osebno higieno, kuhanje, pomivanje, splakovanje, poleg pa potrebujemo še dva litra pitne vode na osebo. »Zaloge si zagotovimo v plastenkah ali kanistrih, zbiramo deževnico za sivo vodo oziroma za splakovanje stranišč, zalivanje vrta in čiščenje,« pravi sogovornica. Pomembno pa je tudi, da najdemo lokalne vire vode in jo s filtri, tabletami ali prekuhavanjem prečistimo.

Jernej Lipuš je predstavil razlike med alternativnimi viri energije. FOTO: Ekoci
V času, ko se moramo ogreti, ne razmišljamo o gretju stanovanja, ampak grejemo sebe: s termoforjem v postelji, s šotorom pod mizo z odejami ali pa ogrevamo en prostor. Oblečemo več slojev oblačil in upoštevamo, da gibanje pomeni toploto. Uporabimo lahko alternativne vire energije, od znanih bencinskih agregatov do, kot je predstavil **Jernej Lipuš**, energetske strokovnjake, solarnih elektrarn, vetrnic in agregatov, balkonskih elektrarn in premičnih baterijskih sistemov, s katerimi lahko – odvisno seveda od velikosti – zagotovimo oskrbo najnujnejših hišnih aparatov z elektriko za dan ali dva.

Do marca v Žalcu načrtujejo še vrsto predavanj in delavnic, kjer se bodo udeleženci seznanili z ukrepi v primeru požarov, potresov, poplav, mraza in žledoloma, plazov ter radiacije.